

Góðtekur ikki Rógva

Rógvi Thomsen
heldur fyrilestur
sín í morgin kl.
9.00. Skráin fyri
stevnuna varð
løgð í fjør.

- Hóast Skúlabólagrunnurin frá byrjan var við í fyrireikingunum, er hann ikki nevndur, nú bókastevnan verður hildin.

Nevndin tók grunnin burtur úr, tá leiðarin var farin frá. Nevndin vildi ikki góðtaka, at hann, Rógvi Thomsen, stóð á skránni sum fyrilestrahaldari.

Men Rithøvundafelagið vildi ikki broyta skránnu.

- Tað er tí, vit hava so nógv annað at gera beint nú. Vit hava verið við í øllum fyrireikandi arbeiðinum og gjørt okkara part. Tí sleppa vit nú og hini taka yvir, svaraði Björg Matras Jensen, forkvinnin í nevndini fyri Føroya Skúlabólagrunn, tá vit í gjár spurdu, hví grunnurin ikki longur telist millum teirra, sum fyriskipa stevnuna "Bókin sum mentanarberi" í Klaksvík.

Men hetta er ikki øll frágreiðingin.

Skúlabólagrunnurin og Rithøvundafelagið hava í tvey ár fyrireið steyvuna og endaliga skráin varð lögð seinasta heyst. Sambert henni verður fyrilesturin "Bogen som kultur-bærer - bogproduktion og vilkår på Færøerne" í morgin, fríggjadagin, kl. 9.00. Fyrilestari er Rógvi Thomsen, fyrrverandi leið-

ari á Skúlabólagrunninum.

Og júst hetta man vera veruliga orsökini til, at Skúlabólagrunnurin nú ikki vil vera nevndur í sambandi við stevnuna.

GÓÐTEKUR IKKI SKRÁNN

Vit spurdu Björg Matras Jensen beinleiðis, um hetta, at Rógvi Thomsen er á skránni, hevur samband við avgerðina hjá Skúlabólagrunninum.

- Ja, eitt sindur av sambandi hevur tað nokk við tað eisini, svaraði hon.

- Hví, er hann ikki forur fyri at halda fyrilestur?

- Jú, tað er onki at ivast í, hann er.

- Men tað vilja tit ikki leggja navn til?

- Nei.

- Hví ikki?

- Tí tað heldur nevndin ikki vera tað rætta.

- Men um so var, at Rógvi Thomsen ikki stóð á skránni, var Skúlabólagrunnurin so við enn?

- Tað roki eg við, ja.

Björg Matras Jensen segði, at nevndin í Skúlabólagrunninum heldur ikki, stevnan hevur so stóran týðning fyri grunnin. Hon er fyri rithøvundar. Grunnurin skal royna at fáa út tilfar til komandi skúlaár.

- Vit hava nóg mikið av øðrum at gera, sum vit halda hevur meiri týðning fyri okkum.

ONGA VIÐMERKING

Turið S. Joensen, forkvinnin, í Rithøvundafelagnum vildi hvørki vátta ella avsanna, at Skúlabólagrunnurin kravdi Rógva Thomsen tiknan av skránni, men felagið noktaði. Hon hevði ongá viðmerkingar, tá vit tosaðu við hana í gjár.

- Tey halda seg hava gjørt sín part av fyrireikingunum, var einasta frágreiðing, forkvinnin í Rit-

høvundafelagnum, hevði um avgerðina hjá Skúlabólagrunninum.

Stevnan verður figgjað við luttøkugjaldi og studingini frá Norðurlandaráðinum, Norðurlandahúsinum og úr Ljóðritagrunninum.

Í Føroyum standa nú Rithøvundafelagið og Norðurlandahúsið eftir sum fyrireikarar. Rithøvundafelagið tók við umsitingararbeiðinum, tá Skúlabólagrunnurin fór burturúr.

Rógvi Thomsen, sum er limur í Rithøvundafelagnum, vildi í gjár heldur ikki gera viðmerkingar til avgerðina hjá Skúlabólagrunninum.

Hugmyndin til stevnuna kom í 1988 og fyrireikingarnar byrjaðu longu tá. Upprunaliga ætlanin var at halda stevnuna í fjør.

hd

Stevna um bókina

Stevnan "Bókin sum mentanarberi" byrjar í Tekniska skúla í Klaksvík í dag

Fyrilestrararnir á stevnuni eru almennir. Í morgin kl. 9.00 heldur Claes Anderson, rithøvundur og ríkisdagsslimur úr Finnlandi, fyrilesturin "Findes der et nordisk kulturfællesskab?" og kl. 10.00 tosar Andreas Hompeland, mag. art. og fyrrverandi mentanarráttgjafi á Dagbladet í Oslo um "Internationaliseringen af den nordiske kulturen".

Kl. 12.00 heldur Hans Hertel, professari, rithøvundur og bókmentafrøðingur úr Danmark fyrilesturin "Bøgerne på mediernes supermarked" og kl. 15.00 Trong Berg Eriksen, amanuensis við Institut for idéhistorie i Oslo, rithøvundur og ráttgjafi á Samtiden, fyrilesturin "Satelitterne og ordet".

Kl. 16.00 verður kjak og kl. 18.00 tosar Carl J. Jensen um "Føroyskt mentanarlív í dag".

Eiga vit eina felags-norðurlenska mentan? Hetta m.a. fara 60-70 rithøvundar úr øllum Norðurlondum at kjakast um á bókmentastevnuni í Klaksvík. Heitið á stevnuni er "Bókin sum mentanarberi". Rithøvundafelagið og Norðurlandahúsið skipa fyri stevnuni, ið byrjar í dag. Norðurlenska mentanarfólk skulu kjakast um, hvussu bókin er sum mentanarberi.

Er tann norðurlenska mentanin ikki ment at kappast við ta amerikonsku mentanarinnrás, ið vit fáa gjøgnum fjølmiðlarnar? Fellur mentanin í Norðurlondum burtur, tá hon verður samanborin við mentanina í hinum europeisku londunum? Eru felagseyðkenni fyri mentanina í teimum ymiskum norðurlenskum londunum?

Hvørji eru so hesi? Og á hvat eru tey grundað? Hetta er bert ein

partur av tí, ið kjakið á bókmentastevnuni fer at snúgvá seg um. Møguliga verður komið fram til svørini.

Har verður eitt áhugavert kjak við luttakarum sum Class Anderson úr Finlandi, Andreas Hompland úr Noreg, Hans Hertel úr Danmark og Stefan Mählquist úr Svøríki.

Ganga vit burtur frá at geva bókur út? Møguliga finst svar við hesum á bókmentastevnuni í Klaksvík. Allir fyrilestrararnir eru almennir. Áhugað fáa í hesum døgum mogleika fyri at lurtu eftir teimum, ið standa fremst á norðurlenska mentanarpallinum.

Umframt teir føroysku, hava stívliga 40 luttakarar úr hinum Norðurlondunum boðað frá luttøku. Carl Johan Jensen og Rógvi Thomsen eru millum teirra, sum halda fyrilestrar.

Í fullari semju

Vit tosaðu við Björg Matras Jensen fyrrapartin í gjár. Seinnapartin ringdi hon og segði, at hon vildi leggja afturat og eisini leggja dent á, at avgerðin um, at Skúlabólagrunnurin ikki longur skuldi verða nevndur millum fyrireikararnar, varð tikin í fullari semju millum nevndina í grunninum, Rithøvundafelagið og Norðurlandahúsið. Semjan var neyðug fyri ikki at órógva stevnuna ella koma henni í vanda. Í ringasta fjøri hevði hon kunnað blivið avlýst, og tað vildi ongín.

Semjan sigur, at eftir ein ávísan dag, 15. juni, hevur Skúlabólagrunnurin onga ábyrgd av stevnuni. Men kastar ikki frá sær ábyrgdina fyri tað, sum er gjørt fyri hendan dag.

hd

148 bókur í fjør

Tann, sum keypir allar bókur, sum koma á føroysku, brúkti 17.617,00 kr. til hetta endamálið í fjør. Hetta kosta tær 148 bókurnar (16.159 síður), sum komu í 1989. Talan er um 62 upprunaverk og 86 týddar bókur. 17 vóru endurútgávur.

Í 1988 komu 131 bókur, 60 upprunaverk og 71 týðingar. 15 vóru endurútgávur.

Jólabókur, skemtirit og

árbókur eru ikki taldar við. Slíkar útgávur vóru 42 í 1989 (28 í 1988).

Fyrsta føroyska bókin kom út í 1822 og síðani eru komnar 2.549.

Hesi töl standa á ársfrágreiðingini hjá Føroya Landsbókasavni fyri 1989.

Útan fyri Føroyar komu í 1989 tíggu (19) bókur, sum antin føroyingar hava skrivað, ella sum á ein ella annan eru um Føroyar. Bara ein bók

varð týdd úr føroyskum, "Vár og mánnin" eftir Steinbjørn B. Jacobsen. Hon kom á svenskum og norskur.

Hinvegin vóru 58% av bókaútgávuni í Føroyum í fjør týðingar. Og næstan helvtin, 46,5%, varð týdd úr donskum.

Og 123 (83,1%) bókur, sum vórðu gívnar út í Føroyum í 1989, eru prentaðar uttanlands!

hd